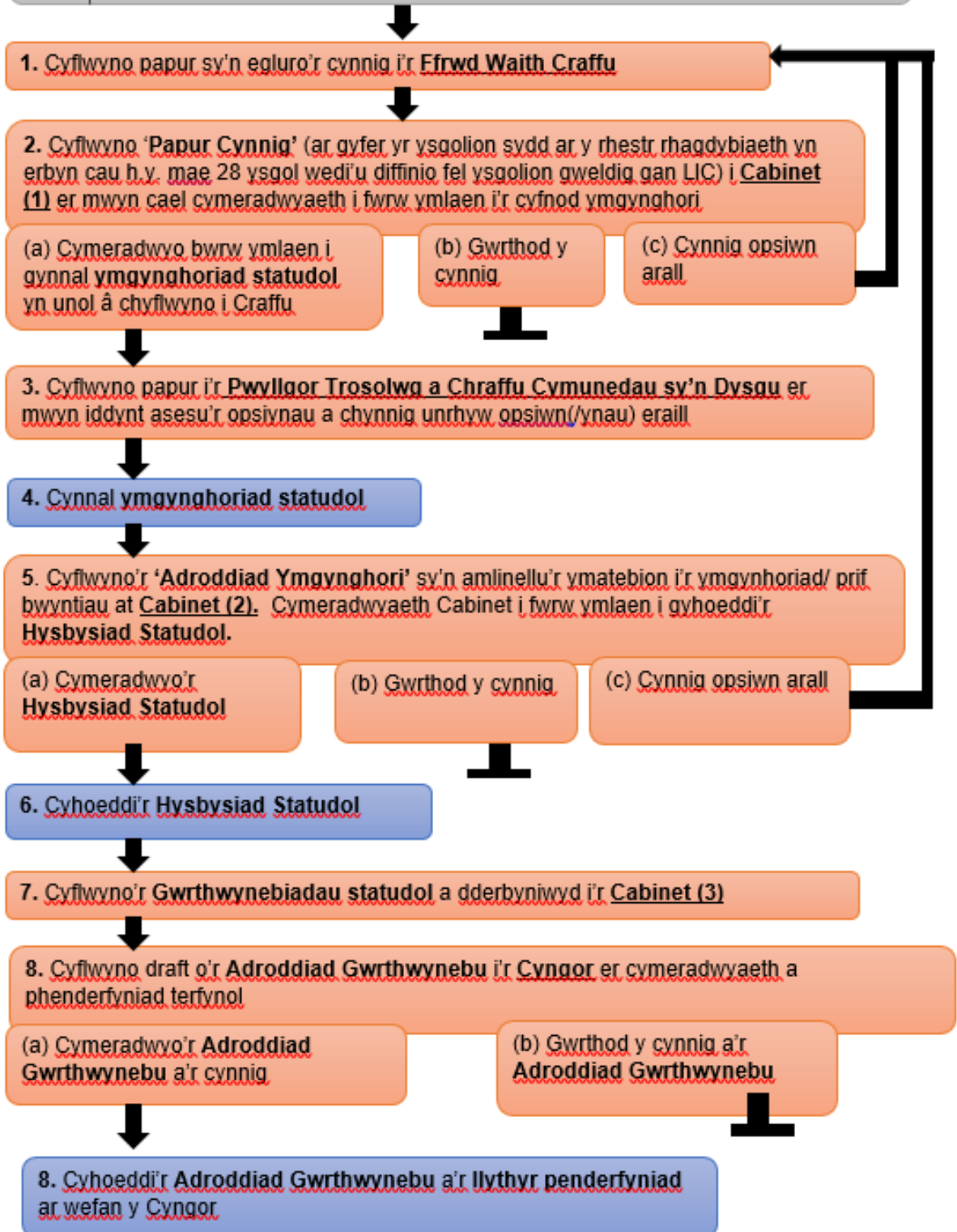

Llawlyfr Trefniadaeth Ysgolion

Dyddiad: 15 Mehefin 2021

SENARIO 1: Adolygu Ysgolion (h.y cau gyda'r darpariaeth amgen mewn ysgolion cyfredol neu gau ac agor ysgol ardal newydd)

SENARIO 1 – Adolygu'r Ysgol (h.y. cau'r ysgol a chynnig darpariaeth amgen mewn ysgolion sy'n bodoli eisoes neu gau'r ysgol ac agor ysgol ardal newydd)

Cam 1 - Ffrwd Waith Ad-drefnu Ysgolion – Mae hon yn cynnwys detholiad o Gynghorwyr o'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu. Byddant yn ystyried y cynnig yn fanwl cyn ei gyflwyno i'r Pwyllgor Craffu.

Cam 2 – Papur Cynnig – Mae'n ofynnol i'r Awdurdod Lleol baratoi Papur Cynnig ar gyfer pob ysgol ar y rhestr rhagdybiaeth yn erbyn cau h.y. mae 28 o ysgolion yng Ngheredigion wedi'u diffinio fel ysgolion gwledig gan Lywodraeth Cymru (gweler Atodiad F Cod Trefniadaeth Ysgolion Llywodraeth Cymru*)

Mae'n rhaid i'r papur cynnig gynnwys:

- Ansawdd a safonau mewn addysg
- Yr angen am leoedd a'r effaith ar hygyrchedd ysgolion (h.y. nifer y disgyblion ac amcanestyniadau)
- Adnoddau addysg (h.y. lleoedd dros ben) a goblygiadau ariannol
- Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg
- Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Gallu'r ysgolion i ddarparu'r cwricwlwm yn llawn yn ystod y Cyfnod Sylfaen ac ym mhob Cyfnod Allweddol addysgol
- Holiadur cymunedol
- Y rheswm dros y cynnig i gau'r ysgol
- Rhestr o'r opsiynau eraill a nodwyd; ac
- Aseiad o'r canlynol ar gyfer pob un o'r opsiynau rhesymol eraill a nodwyd:
  - Yr effaith debygol ar ansawdd a safonau mewn addysg
  - Yr effaith debygol ar y gymuned
  - Yr effaith debygol ar wahanol drefniadau teithio.

Dylid cyflwyno'r papur cynnig i'r Cabinet a dylid gwneud penderfyniad ynghylch a ddylid mynd ati i gynnal ymgynghoriad statudol. Ni ddylai'r Cabinet wneud penderfyniad ynghylch a ddylid mynd ati i gynnal ymgynghoriad hyd nes y bydd y gofynion rhagarweiniol hyn wedi'u cyflawni, ac oni bai eu bod yn fodlon mai gweithredu yw'r ymateb mwyaf priodol er mwyn goresgyn y prif heriau a nodwyd fel y rheswm dros gynnig cau'r ysgol. Os bydd y Cabinet yn penderfynu ar opsiwn arall, bydd angen i'r Awdurdod Lleol fynd yn ôl i gam 1 a chyflwyno'r opsiwn 'newydd' hwn i Ffrwd Waith y pwyllgor Craffu.

Cam 3 - Y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu – Mae hwn yn cynnwys 17 Cynghorydd a fydd yn craffu ar y cynnig ac yn cynnig unrhyw opsiynau eraill.

Cam 4 – Ymgynghoriad Statudol – Mae hyn yn golygu bod yr Awdurdod Lleol yn cyhoeddi dogfen ymgynghori yn manylu ar y cynnig. Rhaid cyhoeddi'r ddogfen Ymgynghori ar ddiwrnod ysgol. Rhaid rhoi o leiaf 42 diwrnod i ymgynghoreion ymateb i'r ddogfen, gydag 20 o'r rhain yn ddiwrnodau ysgol. Mae Adran 3.4 o god trefniadaeth Ysgolion Llywodraeth Cymru* yn cynnwys rhestr o'r holl ymgynghoreion – mae'n rhaid i'r rhain dderbyn copi o'r ddogfen ymgynghori. Mae'n rhaid i'r cam hwn

gynnwys (man lleiaf) ymgynghoriad â chynghorau ysgol yr ysgolion yr effeithir arnynt.

Cam 5 – Adroddiad Ymgynghori – Mae'n rhaid i'r Adroddiad Ymgynghori gynnwys y prif faterion a godwyd gan ymgynghoreion ac ymateb yr Awdurdod Lleol i'r rhain. Dylai'r ddogfen hon gael ei chyflwyno i'r Cabinet a dylid gwneud penderfyniad ynghylch a ddylid bwrw ymlaen â'r cynnig a chyhoeddi'r hysbysiad statudol. Os bydd y Cabinet yn penderfynu cynnig opsiwn arall, bydd angen i'r Awdurdod Lleol fynd yn ôl i gam 1 a chyflwyno'r opsiwn 'newydd' hwn i Ffrwd Waith y pwyllgor Craffu.

Cam 6 - Hysbysiad Statudol – Os bydd y Cabinet yn penderfynu bwrw ymlaen â'r cynnig, mae'n rhaid cyhoeddi'r Hysbysiad Statudol ar ddiwrnod ysgol. Mae'n rhaid i'r cyfnod gwrthwynebu bara 28 diwrnod, gan gynnwys 15 diwrnod ysgol (yn ogystal â'r diwrnod y cafodd ei gyhoeddi). Mae Adran 4.1 o God Trefniadaeth Ysgolion Llywodraeth Cymru* yn cynnwys rhestr o'r holl ymgynghoreion – mae'n rhaid i'r rhain dderbyn copi o'r Hysbysiad Statudol. Er mwyn cael eu hystyried yn Wrthwynebiadau Statudol, mae'n rhaid cyflwyno gwrthwynebiadau yn ysgrifenedig neu drwy e-bost a'u hanfon at y cynigydd cyn diwedd y 28 diwrnod sy'n dechrau ar y diwrnod y cyhoeddwyd yr hysbysiad. Rhestrir cynnwys hysbysiad statudol cyhoeddedig yn adran 4.3 o God Trefniadaeth Ysgolion Llywodraeth Cymru*.

Cam 7 – Cyflwyno Adroddiad Gwrthwynebu i'r Cabinet – Rhaid cyflwyno'r Adroddiad Gwrthwynebu drafft i'r Cabinet er gwybodaeth yn unig.

Cam 8 – Cyflwyno Adroddiad Gwrthwynebu i'r Cyngor – Rhaid cyflwyno'r Adroddiad Gwrthwynebu drafft i'r Cyngor er penderfyniad (h.y. pob un o'r 42 Cynghorydd). Rhaid cyhoeddi'r Adroddiad Gwrthwynebu a'r llythyr penderfyniad ar wefan yr Awdurdod Lleol cyn pen 7 diwrnod ar ôl gwneud y penderfyniad. Mae adran 5.1 o God Trefniadaeth Ysgolion LIC * yn cynnwys rhestr o'r rhai y mae'n rhaid rhoi gwybod iddynt bod yr Adroddiad Gwrthwynebiad ar gael.

SENARIO 2: Newid iaith, ystod oedran, dileu chweched dosbarth neu ychwanegu dosbarth meithrin

1. Cyflwyno papur sy'n egluro'r cynnig i'r Ffrwd Waith Craffu

2. Cyflwyno papur sy'n egluro'r rhesymeg tu ôl i'r cynnig at y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu

3. Cyflwyno papur i'r Cabinet (1) er cymeradwyaeth

(a) Cymeradwyo bwrw ymlaen i gynnal ymgynghoriad statudol

(b) Gwrthod y cynnig

4. Cynnal ymgynghoriad statudol

5. Cyflwyno'r 'Adroddiad Ymgynghori' sy'n amlinellu'r ymatebion i'r ymgynghoriad/ prif bwyntiau at Cabinet (2). Cymeradwyaeth Cabinet i fwrw ymlaen i gyhoeddi'r 'Hysbysiad Statudol.'

(a) Cymeradwyo'r Hysbysiad Statudol

(b) Gwrthod y cynnig

6. Cyhoeddi'r Hysbysiad Statudol

7. Cyflwyno draft o'r 'Adroddiad Gwrthwynebu' at Cabinet (3) ar gyfer y penderfyniad terfynol

(a) Cymeradwyo'r 'Adroddiad Gwrthwynebu' a'r cynnig

(b) Gwrthod y cynnig a'r 'Adroddiad Gwrthwynebu'

8. Cyhoeddi'r 'Adroddiad Gwrthwynebu' a'r llythyr penderfyniad ar wefan y Cyngor

SENARIO 2 – Newidiadau i Iaith, Ystod Oedran, Cael Gwared ar 6ed Dosbarth, neu Ychwanegu Dosbarth Meithrin

Cam 1 – Ffrwd Waith Ad-drefnu Ysgolion – Mae hon yn cynnwys detholiad o Gynghorwyr o'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu. Byddant yn ystyried y cynnig yn fanwl cyn ei gyflwyno i'r Pwyllgor Craffu.

Cam 2 – Y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu – Mae hwn yn cynnwys 17 o Gynghorwyr a fydd yn craffu ar y cynnig cyn gwneud argymhelliad i'r Cabinet.

Cam 3 - Cabinet – Mae'r Cabinet yn cynnwys 8 Cynghorydd sydd â'r pŵer i wneud penderfyniadau (y pwyllgor gweithredol). Bydd angen iddynt ystyried y cynnig ac argymhelliad y pwyllgor Craffu a bydd angen iddynt benderfynu a ddylid mynd ati i gynnal ymgynghoriad statudol.

Cam 4 – Ymgynghoriad Statudol – Mae hyn yn golygu bod yr Awdurdod Lleol yn cyhoeddi dogfen ymgynghori yn manylu ar y cynnig. Rhaid cyhoeddi'r ddogfen Ymgynghori ar ddiwrnod ysgol. Rhaid rhoi o leiaf 42 diwrnod i ymgynghoreion ymateb i'r ddogfen, gydag 20 o'r rhain yn ddiwrnodau ysgol. Mae Adran 3.4 o god trefniadaeth Ysgolion Llywodraeth Cymru* yn cynnwys rhestr o'r holl ymgynghoreion – mae'n rhaid i'r rhain dderbyn copi o'r ddogfen ymgynghori. Mae'n rhaid i'r cam hwn gynnwys (man lleiaf), ymgynghoriad â chynghorau ysgol yr ysgolion yr effeithir arnynt.

Cam 5 – Adroddiad Ymgynghori – Rhaid i'r Adroddiad Ymgynghori gynnwys y prif faterion a godwyd gan ymgynghoreion ac ymateb yr Awdurdod Lleol i'r rhain. Dylid cyflwyno'r ddogfen hon i'r Cabinet a gwneud penderfyniad ynghylch a ddylid bwrw ymlaen â'r cynnig a chyflwyno'r hysbysiad statudol.

Cam 6 – Hysbysiad Statudol – Os bydd y Cabinet yn penderfynu bwrw ymlaen â'r cynnig, mae'n rhaid cyhoeddi'r Hysbysiad Statudol ar ddiwrnod ysgol. Mae'n rhaid i'r cyfnod gwrthwynebu bara 28 diwrnod, gan gynnwys 15 diwrnod ysgol (yn ogystal â'r diwrnod y cafodd ei gyhoeddi). Mae Adran 4.1 o God Trefniadaeth Ysgolion Llywodraeth Cymru* yn cynnwys rhestr o'r holl ymgynghoreion – mae'n rhaid i'r rhain dderbyn copi o'r Hysbysiad Statudol. Er mwyn cael eu hystyried yn Wrthwynebiadau Statudol, mae'n rhaid cyflwyno gwrthwynebiadau yn ysgrifenedig neu drwy e-bost a'u hanfon at y cynigydd cyn diwedd y 28 diwrnod sy'n dechrau ar y diwrnod y cyhoeddwyd yr hysbysiad. Rhestrir cynnwys hysbysiad statudol cyhoeddedig yn adran 4.3 o God Trefniadaeth Ysgolion Llywodraeth Cymru*.

Cam 7 ac 8 – Adroddiad Gwrthwynebu - Rhaid cyflwyno'r Adroddiad Gwrthwynebu drafft i'r Cabinet i'w gymeradwyo. Rhaid cyhoeddi'r Adroddiad Gwrthwynebu a'r llythyr penderfyniad ar wefan yr Awdurdod Lleol cyn pen 7 diwrnod ar ôl gwneud y penderfyniad. Mae Adran 5.1 o God Trefniadaeth Ysgolion Llywodraeth Cymru* yn cynnwys rhestr o'r rhai y mae'n rhaid rhoi gwybod iddynt bod yr Adroddiad Gwrthwynebu ar gael.

* Dolen at God Trefniadaeth Ysgolion Llywodraeth Cymru 011/2018:
<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2018-10/cod-trefniadaeth-ysgolion-fersiwn-diwygiedig.pdf>